

19
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Κίμα I, 19/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διεύθυνση 1969 - Φέβρης 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Τριπόταμος*
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Τήνου*,
Νομοῦ *Κυκλάδων*.....

2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Βασίλειος Σωτηρίου*... ἐπάγγελμα *Διδάσκων*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Τριπόταμος Τήνου*...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *5 ἔτη*.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ανδρ. Τριπ. Μ. Πάν*.....

ἡλικία *62*..... γραμματικαὶ γνώσεις *Ἀπόφοιτος Δημοτ. σχολ.*
..... τόπος καταγωγῆς *Τριπόταμος*.....

β) *Μ. Πάν, Ανδρ. Τριπ., Απόφοιτος Δημοτ. σχολ. Τριπόταμος*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Αἱ εὐφοραὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν, ἐνῶ καὶ ἄλλα διὰ βοσκῆς.*
Ἐπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ... *Ναι, χωριστά*.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητες δ) εἰς μονὰς κλπ.
... *οὐκ*... *φυσικά πρόσωπα*.....

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; ... *Οχι, ὁ πατήρ διακέρει τὰς περιουσίας κατὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του*.....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ...

... εἰς ἀμφοτέρας ...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ...

Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; ...

... εἰς ἀμφοτέρας ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ...

εἰς ἀμφοτέρας

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) ...

εἰς χρήμα

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; ...

... ἐργάται ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ...

Οχι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ...

... εἰς ἀμφοτέρας ...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ; ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ...

ὡς ἐργάται

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος ; . . .

Με τὴν αὐτὴν μάτρυν, ἑαδὴν, ἀφ' ὁ-
ροβάτων ἔκιν. καὶ ἡδύων.

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... Τὸ 1935

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *Τὸ 1950*

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).
Είς ποία κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατεσκεύασε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμή-
θεια αὐτοῦ; Χρυσόφωτος ἔλεγε ἡνὸς ὅτι ἐξ ἑλίου κα-
τεσκευάσθη. Τὸ ἐρηρῶδες αὐτοῦ ἀπὸ σιδήρου ὅτι...

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἀρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χεράστρα 4. γνί..... 7. πισινό 10. κίττρα

2 открыта 5. направо 8. —

3. ἀφαιρονόδι. 6. Σπ. α. Δ. 9. ἀπρασινά.....

2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει ;). Δέν. υπάρχουν...

3) Μηχανή θερισμοῦ *Υπάρχουν 2 από το 1968*

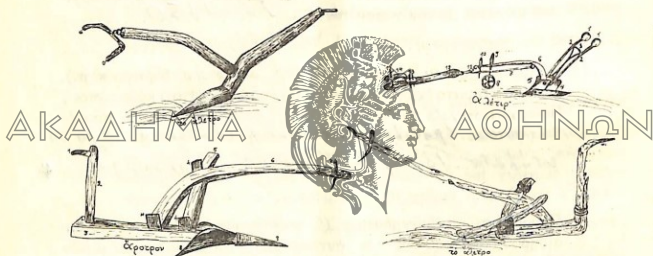
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Δέν. ὑφάρχει...*

5) Μηχανή ἀλωνισμού .. *Δ. ἐν. ὑφάρχει...*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

ὑφάρχει διάδικός τεχνίτης

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χερσὶν</i>	6. <i>χρῶμα</i>	11. <i>ταμαδοῦρες</i>
2. <i>ἀγρονομία</i>	7. <i>κλῖμα</i>	12. <i>ζυγὸς</i>
3. <i>παράβολο</i>	8.	13. <i>ζυγὸς</i>
4. <i>ἐκί</i>	9.	14. <i>κρίμα</i>
5. <i>ἐπ. α. θη</i>	10.	15. <i>λεῖψος</i>

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τ.ό...υ.ν.ι...δ.τ.ο.κ.ι.α.δ...κ.ο.ρ.φ.ι.ῶ.ν...δ.ι.ε.ξ.ῶ.ν.
 τ.ῶ.ν...εἰ.δ.ῶ.ν...τ.ῶ.ν...χ.ω.ρ.α.φ.ι.ῶ.ν...κ.α.ι...σ.η.μ.ε.ἰ.ῶ.σ.α.τ.ε...
 ἄ.ρ.ε.ι...κ.ε...α.ἰ...ε.ἰ.κ.ο.ν.ι.δ.ι.ῶ.ν...ο.

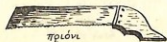
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

Σ.κ.ε.ρ.ῶ.ν.ι., τ.ρ.υ.θ.ῶ.ν.ι., ῥ.ρ.ι.δ.ῶ.ν.ι.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... *βοές*.....

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; ... *ὁ βοὴς ἢ ὁ ἵππος*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζευῦλες, πιζεύ-
λια κλπ.) *ὁ παλαιότερος καὶ σημερινός εἶναι οἱ αὐτοί*.....

*Αἱ ἐκκεντρίαι τῶν ἐκείνων αὐτοῦ θρίσμοντι
ἐν τῇ ἰσορροσίᾳ... ζεῦξιν*.....

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). ... *κρίκος*.....

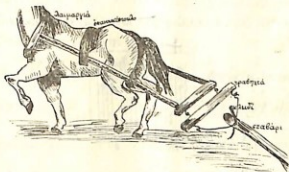
12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... *1950*.....

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ...

ἡ ζευξίς γίνεται ἐν τῷ ἀροτρον.....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον...

... *Η... φωτογραφία... είναι...*
... ΠΕΤΡΙΝΗ... και... αμαξοφυλάκιον... τα...
... τραβιχτά...

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας...

... *... εἰς τὸν τόπον σας...*
... εἰς τὸν τόπον σας...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ...

... *... εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον...*
... εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον...
... εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...

... *... εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...*
... εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...
... εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...

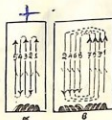
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

... *... με τὸ σχοινί...*
... με τὸ σχοινί...
... με τὸ σχοινί...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Ὁργώνετο καὶ ὀργώνεται ὡς εἰς τὸ σχεδία (α).
 ἡ εὐ. αὐλακίαις.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιτιστές, μεσδράδες κ.λ.π.);

ἐγίνετο καὶ λωρίδας, σπορ. ῥιθ.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν; ἡ λωρίδ.

ἐχωρίζετο ἡ εὐ. αὐλακίαις.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

οὐκ εἶναι ὑπάρχον. τ. εὐ. αὐτ. σ. κ. τ.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

ὡς εἰς τὸν ἢ πλαγίως ὀργώσις.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... Για... εἶναι... το... εἶναι...

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημοτικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Τῶ πρώτο ἐργασίᾳ χέκεται τὸν Ἰανουάριον καὶ ἑξήσεται ἔργασαι
 -11- δεύτερο -11- -11- -11- φεβρουάριον -11- -11- εἰς ἄλλο
 -11- τρίτο -11- -11- -11- Μάρτιον -11- -11- τρίτον

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Τὸ φῦσιν ἀνδρῶν γίνεται ἀπὸ
τοῦ ὡς ἐντέλει

- 3) 'Επί πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφειθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπανυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλοι δημητριακοί. *Δεν ἔχω*

ρομένη. ἀσπερτοιον. γὰρ. ἐλαχίστων. ἐδαφῶν...

- 4) Πόσα δρώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Ε.Σ. Δ.Σ. Τ.Κ.Ε. ἐλλαντ. γόν. Π.Ν. Ε.Ρ.Υ.Ε.Μ. 1.

- 5) Ποία έργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπóρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... *Το... το...*

...χαριζέσθαι καὶ διδόναι.

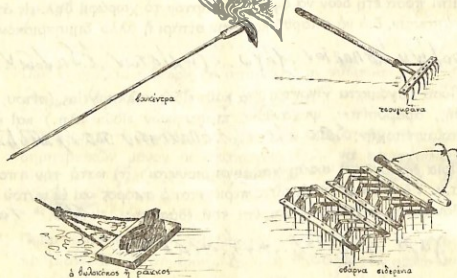
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερὰ (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
 ψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
 τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *δ.ε.κ... ἀρχαῖα...
 ἐργαλεῖον, συνίδως, καθαρὸν μετὰ τὸ ἡδὺ.
 ταῦ... χεῖρ. γαῦ., (χ.ε.κ.τ.ι.σ.κ.) κ.λ.ω.τ.α.*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
 σμα, διβόλισμα); *β.ι.ν.ε.τ.ε.ι... σ.κ.άρ.νι.σ.μα*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
 τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
 περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
 διάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
 διάσματά τινων ἐκ τούτων)

*Τὰ ἑρ. κ. ταῦ... ἀγροῦ ποὺ δὲν ὀργώθησαν
 σκαφ. τ.α.ν.τ.ο.ρ. κ.λ. κ.λ. α.γ.ι.ν.α.*

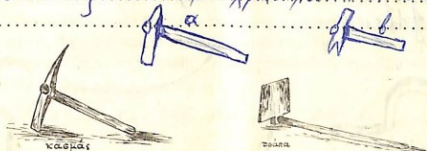

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
 που· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Π.9. Το βραβείο χρυσόδοξατος & ερ'ινυ(α)

Διὰ τὰ $\{ \varepsilon_{\nu} \}_{\nu \in \mathbb{N}}$ χρῆσιμον εἶναι τὸ σπασίτιν (6)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τὸν Γεωργ. Βουδοῦ στὸ ὄρμημα ὁ κληρὸς τοῦ
αἰ. 65 (Βουδοῦς), ρίχνει λίαντα ἢ σπῆντα τῖς ἄκρες.

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς γίνεται ή σπορά καί ή καλλιέργεια έκάστου είδους. *Τα όσπρια χωράφια μεμονωμένα καί καί*

ΕΙΔΟΥΣ... Γ.Α. ΕΛΦΟΡΩ ΧΥΡΗΤΩ ΜΕΘΥΝΟΥΜΕΝ
 Δ.Α. Τ.Γ... Ε.Γ.ΕΡΑΝ. Γ.ΔΝ. Ο.Π.ΡΩΝ. ΜΤ. Α. Ε.Π.ΟΡ.Β.
 Υ.Π.Ε.Σ.Α. Ε.Σ. Μ.Σ. ΤΩ. ΕΥΦΥΤΡΙΟΛΩ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τὸ ὄψιχον εὐδορεῖ.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων; ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ... Τ.α. ... ἡσυχία ... ἐφυτεύοντο

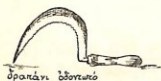
καὶ ἄλλως. ... Τ.α. γὰρ πρὸς τὴν ἐφ' ὑποθέσει ...
... εἰς ἀντίθετον ...

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ἔδρεψαντο...
 μέ. τὸ δρεπάνι, ἦτο δὲ αὐτὸ ὀδοντω-
 τόν, ὡς τὸ κατωτέρω πρῶτο εἰκόνι-
 γόηεντο.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *Μ.Ε. ΜΟΥΣ. ΕΣ.*

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Τὸ δρεπάνι ἦταν ὀδοντωτό, ἐκὼς τὴν λεπίδα. Τὴν λεπίδα ἦταν ὁμαλή.*

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἡ κοιλία τοῦ δρεπανοῦ ἔρχεται ἐκ τοῦ δρεπανοῦ.*

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

... Τὸ κοίτημα καὶ τὸ σιδερένιο χεῖρ.

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

... Ὁχι... ἐκρίνω μετὰ δρεπάνι.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν, μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ...

... 0, 10 - 0, 15 μ.

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΑ ΔΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; ...

... Οἱ... ἴδιοι... εἰς... θερίζονται... ἐποθέτουν... ἐπὶ... τοῦ ἐδάφους τὰ δρεπάνια... χερόβολα.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) ...

... Τὰ χερόβολα τοποθετοῦνται πρὸς τὴν... 8 - 10... Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πάντα πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ... *ἔχονται χερσὶν*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματῖαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ... *θερίσαντες... μὲν
κοὶ ἄνδρες, οἱ ἴδιοι... οἱ νοικοκυρταί.
Δὲν ἤρχοντο εἰδικαί ἐπεχειρήσει...
διὰ τὴν περιστάσιν, ὥστε ἐκεῖθεν μετακινήσονται.*

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι μὴ ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ αἰμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν)

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*Εἰς τὰς χεῖρας τῶν δὲν ἔφερον τί-
ποτε. Τὴν πρώτην 3 ἡμέρας περιεβα-
λνται εἰς τὴν μέσην ταύς μὲν γυναικες
διὰ νὰ μὴ πονῇ.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

... *δέν... ἐδίδετο... προσοχὴ... ὡς... πρὸς... τὴν...
... ἀνωτέρω...*

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Ἐξέγραψαν... ἀ. ν. ο. δ. ...*

... *ἰ. Κουράχιο... σ. δ. ... πούφαχες... τ' αὐτό...*

... *Πέθαντος... τὸ... ἐπιδίωκεν... νὰ δώσῃ...*

... *δουκάρις... στὸν... θεριστὴν...*

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους πού μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον.

... *δέν... ἀφήνουν... ἀθέριστο... μέρος...*

... *τὸ... χωράφι...*

.....

.....

.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... *ἰ. δ. δ. ε. ι. ρ. ο. τ. α. ν.*

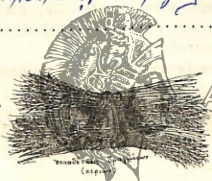
... *δεμάτιασαν... σταχῶν... ἐγένετο... ἡ δέσησιν...*

... *καὶ... ἀξίστα... μετὰ... τὰ... δέριστα...*

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.

Ὁ δὲ στάχυς
ἔδένοντο ἐκ τῆς αὐτῆς ἰδίας δερικῆς τοῦ ἄγρου
ὅθεν χρῆσιμον ἔργον
ἔδενον ὡς γινῶν τὸ δέριον τοῦ ἄγρου
ἰδίας δὲ δερικῆς ἀποβαίνει εἰς τὸ δέσιμον
τῶν στάχων ἢ τῆς χάρας τοῦ χωρίου
να χρῆσιμον ἔργον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἄγρου ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθεοῦντο ;

Τὰ δεμάτια... ἀφῆνοντο εἰς τὴν ἰδίαν... θέσιν

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Ἡ παρ' ἡμῶν...*
ἐκτελεστέον ἀπὸ τοῦ...
τὸ φύτευμα γίνεται τὸν Φεβρουάριον...
ἢ τὸ Μάρτιον...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν... *Τὸ σκαπάνη... ἐκτελεστέον...*
ἢ τὸν...
χρησισιμοῦ τοῦ...
ἐκτελεστέον...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθηζέτο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ θύρα χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Ἐκτελεστέον...*
τῶν ζώων μὲ θύρα χόρτα...
τὸ σανόν...
τὸ σανόν...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). *Ἐκτελεστέον...*
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρασις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

ἢ ζήρενσις ἐγένετο στό ἴδιον κτήνη
 τὸ δὲ δέσιμον σέ(αμοῦσι) καὶ ζῶν, ἐν
 φωτογραφίᾳ) κωλύει. σχήματος. ἔργου. παρεμφερή. ἐπιτ.
 ἐπὶ θέσιν. τοῦ κωλύει. ἔδωκεν. πόν. σπάρει. ἢ. ἔργου. κων
 τὸ χόρτο. ἢ. τὸ ἐρίειον, καὶ τὸ ἔδωκεν. καὶ τὸ μετέφερον
 εἰς τὴν ἀπολύει.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

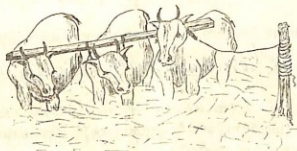
- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. *ἴδ. δ. ε.
 καὶ τὰ μετεφέροντο. διὰ τῶν (ζῶν). καὶ τὰ μετεφε-
 ροῦ. ἔκ. αὐ. ἔδωκεν. ἔργου. κων.*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν
 δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά,
 θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν;
 Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησός; *ἴδ. δ. ε.
 καὶ τὰ μετεφέροντο. διὰ τῶν (ζῶν). καὶ τὰ μετεφε-
 ροῦ. ἔκ. αὐ. ἔδωκεν. ἔργου. κων.*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνι-
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι-
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλωνι; *ἴδ. δ. ε.
 καὶ τὰ μετεφέροντο. διὰ τῶν (ζῶν). καὶ τὰ μετεφε-
 ροῦ. ἔκ. αὐ. ἔδωκεν. ἔργου. κων.*

- 4) Πού κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; *ἴδ. δ. ε.
 καὶ τὰ μετεφέροντο. διὰ τῶν (ζῶν). καὶ τὰ μετεφε-
 ροῦ. ἔκ. αὐ. ἔδωκεν. ἔργου. κων.*

δὲν ἔσθ' ἔτι ἐλπίδα τῆς τοῦ Σαλῶτα ἐξορίας. καὶ γὰρ
ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ἀποστολῇ ἐστὶν ὅτι καὶ ἡ ἐξορία αὐτοῦ
καὶ ἡ ἐξορία αὐτοῦ.

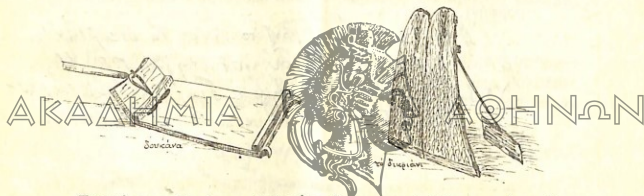
- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησην τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ὅλωνις ἐνὶ στυλῷ, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγιος, στρόλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

διὰ τὰ ἀνένιστρα χρησιμοποιοῦν ἀγεῖρας
διὰ τὰς καταπατιέως αὐτῶν, ἐπιτοχὰς
νέας ἢ ἀχρησιμοποιοῦσιν τῶν σταχίων.

- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Εἰς τὸ αὐτὸ
 κι. δὲν ἔπρην. σταχύας, τὰ δὲ ψαῶ. εἶναι συνδε-
 . εφένια. ἢ ε. ἀφένια. στο. λαβὸν ὃ δὲ
 . ἡγωνιστὶς. ἔρριπται. ἔρριπται τὸν
 . τὸν. μαρ. τὰ. βολεῖται.

- γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλώνιζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἄλωνι-
 στικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλώνιζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Οὐδὲν ἡγωνιστὶς ἐξυγνιστὶς ἢ

- 8) Ἀπὸ ποῖαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποῖαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

..... Ἀρχίζει, συνήθως ἀπὸ τῶν 11 π.μ.
..... καὶ τερματίζεται τὴν 4.30 π.μ.
..... γεωργικῶς

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

..... Ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι τὰ διαφράνι.
..... καὶ ἐπίμηκες ξύλα καὶ ἀπὸ αἰχμῶν, π.χ. 4.
..... χοιροὺς καὶ χροὺς καὶ διὰ τὴν συσσώρευ-
..... σιν τοῦ σταχυοῦ καὶ τῶν ἀνδρῶν.

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανῆμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

..... Μετὰ τὸ διαφράνι ρίχνει τοὺς ἀνδρούς
..... στάχους εἰς τὸ ἀλώνι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

..... Ἡ ὁδήγησις καὶ τὸ αἰσθῆται τῶν ζῶων γίνεται
..... δι' ἐνὸς ραβδοῦ προχείρου (ξύλινου) μήκους 9,80-11.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ...

... ἡ... ἐργασία... τοῦ ἀπλώματος...
... ἐνὸς ἀπλώματος... γίνεται... πέτασμα
... ἡ... ἡλυντο... τὴν... ἡμέραν... 5-6 στρώσεις...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες) καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες, οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ αλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν

... ὁ... ἴδιος... ἀγεωργός... μὲ... τὰ... ἰδικὰ... του... ζῶα... ἢ... ὑπῆρχον...
... (ἢ... ὑπάρχουν... ἀκόμη)... εἰδικοί... ἀλωνιστοὶ... (ἐν... Αἰτωλίᾳ... : βαλμάδες,
... δηλ. τροπάνηδες)... καλούμενοι... ἀλωνιστοὶ... καὶ... ἀγωγιάτες... οἱ... ὁποῖοι...
... εἶχον... βόδια... ἢ... αλογα... καὶ... ἀνέλαμβανον... τὸν... ἀλωνισμόν...
... ὁ... ἴδιος... ἀγεωργός... μὲ... τὰ... ἰδικὰ... του... ζῶα... ἢ... ὑπῆρχον...
... (ἢ... ὑπάρχουν... ἀκόμη)... εἰδικοί... ἀλωνιστοὶ... (ἐν... Αἰτωλίᾳ... : βαλμάδες,
... δηλ. τροπάνηδες)... καλούμενοι... ἀλωνιστοὶ... καὶ... ἀγωγιάτες... οἱ... ὁποῖοι...
... εἶχον... βόδια... ἢ... αλογα... καὶ... ἀνέλαμβανον... τὸν... ἀλωνισμόν...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... Πάντοτε... οἱ... στάχυες... ἀπεχωρίζοντο... ἀπὸ... τὸν...
... καρπὸν... διὰ... ἀλωνιστοῦ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.)... *Χρᾶς εἶς... ἀεθλῶν... ἐγένετο... ἔκον... εἰς... τὰ... ἔσθια...*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κομμένο διὰ τὸ κοπάνημα μικρὸν αὐτὸ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; ... *ἐγένετο... ὅσο... τῶν μελῶν... τ.κ.ε... οἰκογενείας...*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... Δὲν ἀρχίζει τὰ ἑξῆς τὸν ἔθνον

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

... Δὲν ἀρχίζει ἀναφορά διὰ τοῦς ἑξῆς ...
... ἀλάνης, σταχὺς, συσσωρευμένη ...
... καὶ τὸ δικριάνι ...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο.....

Τὸ στήθος τοῦ σωροῦ εἶναι ἐλθόμενος...
 δὲν καρφώνεται τίποτα.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ὑπογραφήσατε τοῦτο..... ἡ δὲ ἀνέμισηται
 λιχνισθῆναι γίνεται ἡ δὲ διηριάνει στήθεος
 ὡς... τὰς πτωτέρω.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 Λιχνίζει ἄντα τε... ἄνδρας, ἡ γυναικας... ὅ...
 ...καὶ πτωτέρω.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Τὰ τεμάχια τῶν σταχύων... φέρονται παραπέρα...
 καὶ ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τὰ παραπέρα...
 ῥιχνισθῆναι πάλιν ὡς πρὸς τῶν ζώων...
 δεῦτερον ἀλώνισμα δὲν γίνεται.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

*Διὰ τῶν χερῶν μερίζονται τὰ περιεσπ-
 ῖματα καὶ ρίχνονται στὸ δερμόνι καὶ ποδι-
 νίζονται.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

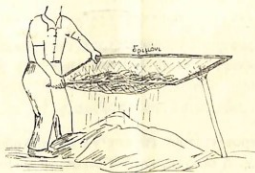
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο σαλίο δερμόνι

κοῦρος ἢ ἀρυλίστος

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

*Ὁ χωρισμὸς γίνεται ἐν σπυρί σπαστῇ
ἀποτομῇ μετὰ τὴν ἔκδοσιν.*

.....
.....
.....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

*Ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν καὶ σπυ-
ρί σπαστῇ μετὰ τὴν ἔκδοσιν. Ὁ σταυρὸς
μετὰ τὸ φτυάρι. Ἐπὶ τῷ ἐνθίκῳ δὲν συ-
νέβη.*

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....
.....
.....
.....

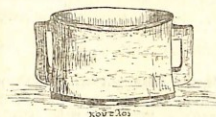
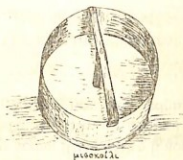
γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλφονιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.....

.....

.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

*ἢ εἰς ἀγρούς εἰς ἀχυρώνας ἐντὸς σφην-
κων.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Ἡ ἀποθήκευσις ἐγίνετο...*
εἰς τὸ χωρίον... τοῦ κτηνάρχου...

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

ὅθεν... γίνεται...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὅχι...

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμὰ φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἡ ἀναμμὰ φωτιάς ἐγίνετο τὴν ἑσπέραν... τῆς
23 Ἰουνίου (Ἁγίου Ἰωάννου)... εἰς τὸ κεντρι-
ον... τῆς... χωρίου...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Ἡ φωτιά τοῦ Ἀγ. Γεωργίου.

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

Τὰ παιδιά, αἱ νέαι

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

Τὰ ἀρκελεύονται ἀπὸ τὸς αἰκίους

των.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Συμμερίζονται κατὰ σχετικῶς

ὡς συνήθως ἐπὶ τὴν ἀνάγκην

διὰ τὸν πόλεμον.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἐορκίαι, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

Θόρυβοι καὶ φωναὶ ἰσχυροὶ

ἀπὸ τῶν νέων.

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πηδῶν τὴν φωτιὰν γιὰ τὸ

μερὲς τοῦ χρόνου.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

καίονται λουλούδια τοῦ Μάρτη καὶ
στεφάνι τῆς Πρωτομαγιάς.....

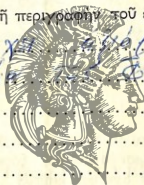
- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ἐν ἐπαρχίᾳ ἀμφιλοχῶν κατὰ
τὴν ἀνατολὴν τῆς Φωκίας.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

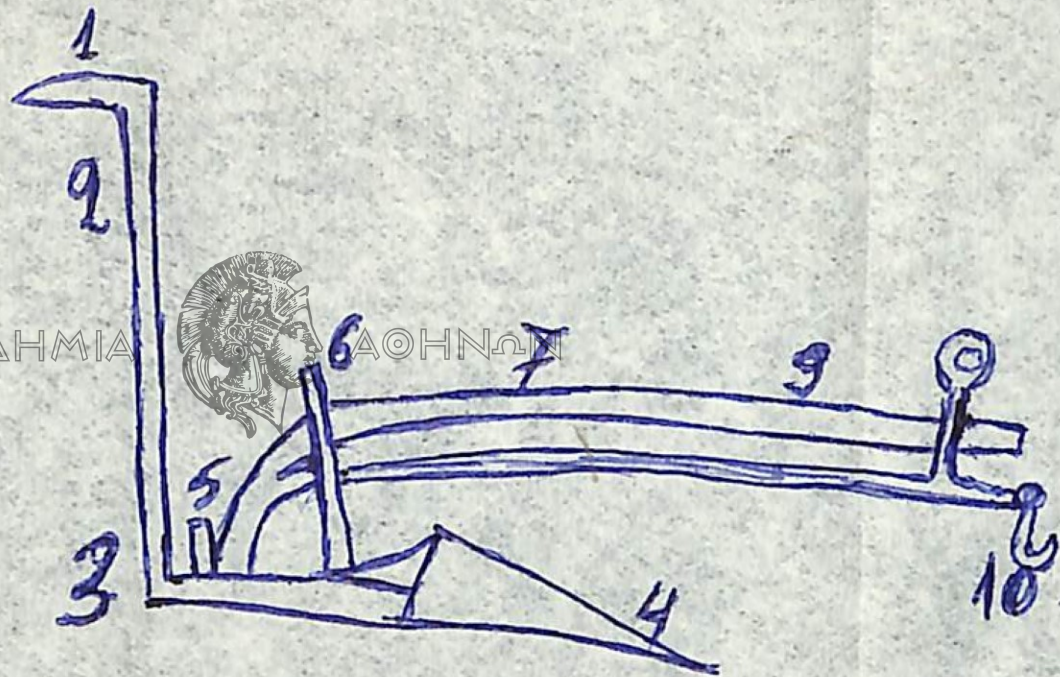
ΑΘΗΝΩΝ

Σελ'is Liby. 3.
'Ερώτησις Ε, 1

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς Βιβλίου 4.

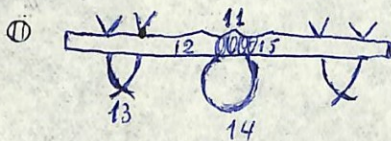
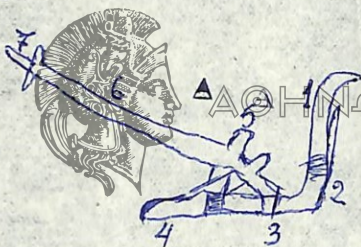
Ερωτησις 2.

Ὁ μαγαζὸς ἀπὸ τοῦ ὁμοίωμάς τινος
κατασκευασθῆναι εἶναι τὸ ἴδιον μετὰ τε-
λευταίῳ ἐκονισμένῳ τοῦ βιβλίου

Ερωτησις 3.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΣΗΝΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΒΙΟΥ.

Όταν ημισίην ὁ καιρὸς τῆς σπορᾶς ἕκαστος γε-
ωργὸς ἀρροτίζηται ἀπὸ πάσης ἀγροῦ. Καὶ ἀρχὴν,
ἀν τὰ ἡμέα του (ἀγροῦ) τοῦ θά χρησιμοποιήσῃ κατὰ
τὴν ὀρχωσιν, εἶναι ἔργα. Τὰ ἀναγκαῖα ἔργα
γὰρ τὴν σποράν ἐπισημαίνονται ἢ.χ. τὸ ἐνὶ ἔν ἔναι
δωδεκήμενὸν ἀπὸ τὴν προηγουμένη χρονιά, δὲ μεταφερ-
θῇ ἐπὶ τοῦ γεωργοῦ εἰς χύφτον (σιδηροχόν), ὃ ὁ-
ποῖος δὲ παρὸς τὸ ἐνὶ καὶ ἢ κατὰ σφύρασι τοῦ
μαρτύ. ὁ ἴδιος δὲ ὑποδυναμὴν εἰς τὸν βαθὺν τοῦ
ὅστις μαρτύ μετὰ κατὰ ἢ πρὸ ἡμέρας καὶ πτω-
νὰ τὸ ἐνὶ. Μὲ τὸ ἐπισημαίνονται πτωχάνει ὁ χύφτος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

κατὰ τὴν ὀρχωσιν τοῦ γεωργοῦ, δὲν εἶναι δυνατόν
νὰ ὀρχωσθῶν εἰ ἄλλος αὐτοῦ, ἔνεκα τούτου ὁ γε-
ωργὸς ἔχει ἀνάγκη ἐνὸς ἄλλου ἔργου, τῆς ἀ-
ζίνης. Θὰ φρονίον φαίνον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς
σπορᾶς καὶ γὰρ τὴν ἀζίναν.

Τίς γεωργὸς τῆς σπορᾶς δὲ ἐπισημαίνονται τὸν μαρ-
τὸ. Θὰ παρὴν ἐνὰ κοσμικὸν καὶ ἐντὸς αὐτοῦ δὲ
πλάτῃ τὸν μαρτὸ καὶ δὲ τὸν κοσμικόν.

Ἄλλο τίς ὁπὲς τοῦ κοσμικοῦ δὲν ἴσται ὁ μαρ-
τὸς, ἢ τὸ κοσμικὸν ὅπως αὐτὸ ἐπισημαίνεται
τὸ γεωργικὸν τοῦ γεωργοῦ μαρτὸ ἀπὸ τὸ
κατὰ τοῦ γεωργοῦ (καὶ οἷος μαρτὸς, ἄχρηστος γὰρ σπορά)
τὸ κατὰ τοῦ γεωργοῦ ὡς ἐλαφρότερον κατὰ τοῦ γεωργοῦ
τὸ κοσμικὸν εἰς τὴν ἐπισημαίνονται καὶ ἢ τὸς

χέρας του ο γεωργός τό συγγέχει καί δίδεται ὡς
τροφή τῶν ψῶν. Ὁ ἄλλος μαργός, ὁ με-

στός σου κενεὸν στό κόσμον δὲ χρησιμεύει γιὰ σπο-

ρά. Ἡ νύμφη κέ τὰ αὐτῆς καὶ ἀρπύζονται νά

σείρη ὁ γεωργός δὲ διαζέχῃ μαργό. Ὁ ὁμο-

μορφὸς τοῦ μαργοῦ ὁ σου δὲ ἀγαπᾷ γιὰ τὴν σπο-

ρά τῶν κτημάτων σου γίνεται ὡς ἐργὸς. Γνωρί-

σαι ἀρίστην πόδες ἡμέρες δὲ χρειαζοῦν γιὰ τὴν

σπορά τῶν κτημάτων του καὶ γιὰ πᾶσι ἡμέρα

χρειαζοῦνται 3 δοχεῖα (ντενεμέδες) ἑκατοῦ τῶν

ἑσίων ἀντιστοιχῶν κέ 10 οὐκάδες. Ὅπως ὁ μαρ-

γός δὲ παραδίδῃ εἰς κοινὴν ἑκατοῦ περιέχει

3 δοχεῖα. Τὴν παραδοχὴν ἡ τὴν πρόπαραδοχὴν τῆς

σπορᾶς ὁ γεωργός δὲ μαρμάρει τὴν οὐκίαν του

γιὰ τὴν σποράν. Ὁ γεωργός δὲ μαρμάρει τὴν οὐκίαν του

να εὐαγγελίῃ ἡ σπορά. Τὴν ἁγίασμα δὲ πᾶν

πρὸς ὁ ἴδιος ὁ νοικοκύρης καὶ πάντως τὰ πρὸς

σποράν κτημάτων γιὰ νά ἀποδώσῃ ἀριστοτέρο,

μαρμάρει καὶ τὰ ψῶα σου δὲ χρησιμοποιοῦν

γιὰ τὴν σπορά ὥστε νά ἀνέξουν ὡς τό τέλειος.

Τὸ πάντοτε δὲ γίνῃ τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς σπο-

ρᾶς καὶ πρὶν ἀνοῖξῃ ἀρχίσῃ αὕτη.

Τὴν ἡμέρα σου πρόκειται νά σείρη (ἡ σπορά συνήθως

γίνεται τὸν Ὀκτώβρη) δὲ πᾶν τὰ ψῶα του μετὰ τὸ

σπορό καὶ δὲ περὶ τὸν ἀγρό σου πρόκειται νά σπεί-

ρη. Ἐκτὴ ἀρπύζονται ἀπὸ τὴν προηγούμενην ἡμέρα τὸ ἀέ-

τρι καὶ ὁ ψυχός. Πρὶν ἀνοῖξῃ ἀρχίσῃ καὶ ἐργα-

σία δὲ πᾶν τὸν στουρό σου καὶ δὲ εἰπῇ «κα-

λὸ μάγ» (ὁ κὶν τοῦ θερμῆς). Ἐν συνεχείᾳ δὲ γί-

νᾶν καὶ γίνασθαι τὸν ἀγρό καὶ δὲ πᾶν τὸ ταχέ-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ρι του που περιέχει καρπό και από την άκρη του
χωραφίου δ' αρχίσω να σπέρνω. Θα σπάρω ήσυχος του
άχρου, για όρχωρα 2 ώρων. Έν τω μεταξύ ο βο-
νός του έχω στοιβάσει το ζωαράκι (τὴν γέμη)
ή αν δεν υπάρχει βονός το στοιβάξω ο ίδιος.

Αρχίζω το όρχωμα από την άκρη του χωραφίου
ως την άλλη άκρη και μετά θα επιστρέψω από την
ίδια αλυσίδα που έκαψε προηγουμένως.

Με το δέξι του χέρι κρατώ το χαράξτρο με ή-
τ' αριστερό του τη φούντρα (ένα δρόχρο ραβδί)
για να σπάζω τα ζώα (άγελάδες)

Όταν, μετά την πρώτη αλυσίδα με πρόωπη
να επιστρέψω πάλι από την ίδια, γίνεται αλ-
υσίδα, το αριστερό του χέρι δα κρατώ το χυ-
ράκι του αχού δα δέξι τη φούντρα. Πέντε βα-
αίς στο όρχωτο ήσυχος του χωραφίου.

Ην υπάρχει βονός με την εξής δα σκόνη τις ά-
ρες που δεν ήτο δυνατόν να όρχωθουν με το ά-
γέτρι. Το ήσυχέρι δα σταματώ το όρχω-
τα, θα βάλω τροφή στο ζώα και θα αφήσω να
βόη και να ξεκουρασθαι 1 ώρα περίπου.

Η δουλειά δα συνεχισθαι ως το ήμισιο ήσυχος,
θα ξεγέμω, αφήνοντας το άγέτρι και πάλι γυρο
στο αχού για να συνεχίσω την έσορήν.

Η σπορά δυνατόν να διαρκέση 20 ήμέρες, εάν
τα όκως εξαρτάται από τας καρμικές συνθήκας
και την ποσότητα των χωραφίων προς σπορά.

Μετά από 20 ήμέρες θα πάλι να δώ το σπαρ-
μένο χωράφι και πάλι πάλι Μάρτη δα προσέξω
ήπως έχουν βγει φιδάκια στο σπαρμένο χωρά-

